

**Комунальний заклад «Навчально-виховний комплекс
«Академічний ліцей № 15» Кам'янської міської ради**

**«Проектне навчання як підґрунтя креативно-
пізнавальної діяльності молодших школярів»**

Узагальнений педагогічний досвід

вчителя початкових класів

Тетяни Ралло

м. Кам'янське 2021

УДК

Схвалено Науково-методичною Радою комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», НМР КЗВО «ДАНО» ДОР», протокол від ___202_ року № __

Укладачі, автори: учитель початкових класів Тетяна Ралло

Рецензенти: Замісник директора з навчально виховної роботи Зайцева З. В.

Замісник директора з навчально-методичної роботи Василенко І. А.

«Проектне навчання як підґрунтя креативно-пізнавальної діяльності молодших школярів»

Узагальнений педагогічний досвід вчителя початкових класів Т. О. Ралло

Викладений матеріал призначений для вчителів, вихователів ГПД, студентів педагогічних закладів.

Метод проектів є одним із сучасних методів навчання, що належать до методів навчання в співпраці. Автор досліджує нетрадиційні способи планування проектної діяльності під час уроків, формування дослідницьких навичок школярів у позаурочній роботі, актуальність впровадження методу проектів для для особистісного розвитку молодших школярів.

УДК _____

КЗВО «ДАНО» ДОР»

Зміст

1. Анотація.....	4
2. Опис методів, засобів та шляхів вирішення проблеми.....	5
в досвіді роботи вчителя початкових класів	
3. Відгук.....	7
4. Актуальність проєктного навчання в сучасній школі.....	9
5. Чи необхідно застосовувати метод проєктів у початковій школі?.....	12
6. Проєкт як метод навчання на уроці та в позаурочній діяльності	14
7. Етапи роботи над проєктом на уроці та в позаурочній діяльності.....	17
8. Проєктна діяльність в умовах дистанційного навчання	25
9. Додаток.	26
10. Висновок	46
11. Список використаних джерел.....	47

Анотація

В узагальненому педагогічному досвіді представлено результати роботи вчителя у міжтестастійний період. Розкрито нетрадиційні способи планування проектної діяльності, етапи роботи над проектом як на уроці, так і в позаурочній час.

Досвід містить теоретичні відомості та практичну діяльність вчителя, які можуть бути впроваджені в освітній процес початкової школи.

Викладений матеріал призначений для вчителів, вихователів ГПД, студентів педагогічних закладів.

**Опис методів, засобів та шляхів вирішення проблеми
в досвіді роботи вчителя початкових класів**

НВК-академічного ліцею №15

Ралло Тетяни Олексіївни

«Проектне навчання як підґрунтя креативно-пізнавальної діяльності молодших школярів» , розкрито в апробованому узагальненому досвіді.

Завдання нової української школи – спонукати людину самостійно вчитися, сприймати інформацію, працювати з інформацією, осмислювати її, аналізувати, творити.

Роль інформації і знань в житті суспільства зростає. Отже, роль учителя полягає вже не в тому, щоб надати інформацію, а в умінні бути організатором та провідником у світі знань.

Сучасна школа повинна розвивати кожну дитину як особистість. Тому формування в учнів творчого потенціалу, прагнення до самостійної пізнавальної діяльності, вміння ставити й вирішувати нові проблеми має велике значення.

Метод проектів є одним із ефективних методів навчання . В ньому реалізовані особистісно зорієнтований, комунікативно-діяльнісний, компетентісний, творчий підходи.

Для вчителя початкових класів впровадження проектного методу навчання спрямовано на планування нових форм навчально-виховного процесу, через створення власних проектів, ефективність яких вимагає вмілого і творчого підходу.

Діяльність в групах - навчання в співпраці переконує кожного, що для досягнення мети потрібна скоординована робота всіх. Застосовую технології колективно-групового навчання: «Обговорення в загальному колі», «Мікрофон», «Незакінчене речення», «Рольова гра», «Жива книга», «Портфоліо учня».

Творчій роботі учнів у групах сприяють такі методи і методики навчання: «Мозковий штурм», «Кубування», «Асоціативний куц», «Передбачення», «Навчаючи - учусь», «Маю думку», «Мозаїка» (метод, що дозволяє учням працювати разом, щоб вивчити значну кількість інформації за короткий проміжок часу, а також заохочує учнів допомагати одне одному вчитися навчаючи. Кожен учень самостійно опрацьовує свою частину матеріалу і знайомить з нею свою групу. Разом з товаришами дитина сприймає тему в цілому).

Навчальні проєкти на уроках – це заходи неповторні й однократні. При чому, ступінь унікальності відрізняє один проєкт від іншого.

До переваг проєктної діяльності можна віднести можливість її використання як під час уроків, так і під час дистанційного навчання. Працюючи над темою одного проєкту певної освітньої галузі, учні створюють декілька міні-проєктів з інших освітніх галузей («Мовнолітературної», «Я досліджую світ», «Мистецької», «Математичної», «Технологічної», «Фізкультурної»).

Вважаю, що під час проєктної діяльності ще в початкових класах діти учаться:

- самостійно здобувати знання - формулювати запитання до вчителя чи знаходити декілька варіантів розв'язання проблеми, висунення власної гіпотези;

- розвивати власне прагнення до творчості (образного мислення , творчу уяву, естетичні почуття, любов до рідної природи, мови, краси художнього слова, музики, творчих надбань людства.

Тому проєктна діяльність для школярів - основа для особистісного розвитку.

Відгук

на узагальнений досвід Ралло Тетяни Олексіївни, вчителя початкових класів

академічного ліцею №15 м. Кам'янське

за темою «Проєктне навчання як підґрунтя креативно – пізнавальної діяльності молодших школярів».

Узагальнений досвід роботи вчителя спрямований на підвищення мотивації учнів для отримання нових знань, формування вміння висувати, аргументувати та захищати свої ідеї. Самостійне здобування знань, систематизація їх, можливість орієнтуватися в інформаційному просторі, бачити проблему і приймати рішення відбувається саме через метод проєкту.

У своєму узагальненні досвіду роботи Ралло Тетяна Олексіївна показує, що метод проєктів є одним із сучасних методів навчання, що належать до методів навчання в співпраці. Він є особливо продуктивним, тому що в ньому можуть бути реалізовані одразу декілька сучасних підходів: особистісно зорієнтований, комунікативно-діяльнісний, компетентісний, творчий тощо. Педагог вважає за необхідне показати, що після його успішного впровадження в учнів покращується мотивація до навчання та підвищується рівень досягнень. Також така форма роботи допомагає реалізувати частково програму початкової профорієнтації учнів.

Велику увагу вчитель приділяє необхідності застосовувати метод проєктів в початковій школі, так як саме у молодшому шкільному віці закладається низка ціннісних установок, особистісних якостей і ставлень.

Вважаю, що Тетяна Олексіївна вибрала інноваційний підхід до навчання молодших школярів, так як питання, які розглядаються в досвіді, є важливими для організації навчально – виховної роботи.

Педагог дає рекомендації щодо роботи над етапами проєкту на уроці та в позаурочній діяльності, детально розкриває кожен крок проєктування .

Тетяна Олексіївна звертає увагу на виховний аспект, який впливає на формування загальнолюдських цінностей, почуття відповідальності, самодисципліни, самоорганізації здобувачів освіти, збагачує особистий досвід учнів та формує власний погляд на події.

Вчителем надається план захисту проєкту, допомога учням у процесі оцінювання проєкту, яке має передбачити стимулюючий характер.

Належну увагу приділено цінності проєктної діяльності в умовах дистанційного навчання.

Метод проєктів робить навчання молодших школярів цікавим і змістовним, а процес набуття знань простим і доступним.

Актуальність проєктного навчання в сучасній школі

«Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.»

(Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я.)

В сучасному світі в час «інформаційної революції», яка змінює наш спосіб життя, мислення, спілкування, виникає потреба змінити погляд на навчання і викладання.

Сучасна школа повинна допомогти учням відчувати себе впевненими на ринку праці, вміти адаптуватися до соціальних змін і криз у суспільстві, бути психологічно стійкими, розвивати здатність до самоорганізації. Нові форми навчально-виховного процесу спонукали б:

- розвивати уміння самостійно набувати компетентності та застосовувати їх на практиці;
- розвивати кожного учня як творчу особистість, здатну до практичної роботи;
- залучати до активної пізнавальної діяльності як на уроці, так і в післяурочний час;
- формувати навички пізнавальної і дослідницької діяльності;
- розвивати критичне мислення;
- формувати в учнів цілісну картину світу;
- спілкуватися з однолітками не тільки своєї школи, міста, але й інших міст і навіть країн;

- грамотно викладати свої думки та працювати з інформацією.

Все, що я пізнаю, я знаю, для чого це мені треба і де, і як я можу ці знання застосувати .
(Теза сучасного розуміння методу проєктів)

Ми вже звикли, що навчально-виховний процес у сучасній загальноосвітній школі спрямований здебільшого на формування суми знань, що не сприяє саморозвитку особистості, особистісному становленню кожного. В навчально-виховному процесі не враховувалися зміни, що відбуваються у розвитку школяра.

Поширена думка, що учень нашої країни є більш освіченим, ніж його американський одноліток, але практично не готовий до життя у мінливому світі.

Вважається, що гармонійний розвиток особистості передбачає її освіченість, вихованість та загальний розвиток, а процес навчання покликаний забезпечувати дві функції – *розвивальну та соціальну*.

Наша школа, виконуючи перше завдання, забезпечує належний рівень освіти, хоча і ціною навантажень всіх учасників освітнього процесу, а ось соціальна задача вирішується неефективно. Цьому є і об'єктивні причини: зараз система освіти разом із суспільством переживає зміну системи цінностей і стилю життя всіх соціальних груп. Проте освітній процес розвивається, школа перебудовується, апробуються нові форми організації навчальної діяльності, освітніх моделей.

Метод проєктів ще недостатньо застосовується в початковій школі, недооцінюється можливість технології у формування ключових та предметних компетентностей молодших школярів, вчителі недостатньо

обізнані з теоретичними засадами технології, педагогічним досвідом її використання. Питання підвищення ефективності роботи вчителя сьогодні є дуже актуальним. Учителеві важливо опанувати ефективні сучасні технології й техніки організації педагогічного процесу.

Завдання сучасної школи – формувати людину, яка хоче і вміє самостійно вчитися, яка вміє сприймати інформацію, працювати з нею, вибирати необхідну корисну інформацію, осмислювати, аналізувати, творити. Роль учителя полягає в умінні бути організатором здобування інформації, бути провідником у світі знань. Метою діяльності вчителя є визначення шляхів розвитку та самовдосконалення особистості. Учитель спрямовує розумову діяльність учнів, залучаючи їх до діяльності через пізнання світу, і реалізує цим найважливіший принцип гуманної педагогіки, висловлений М. Монтенссорі: «Допоможи мені зробити це самому».

Тому велике значення має можливість виявити і стимулювати творчі здібності учня вміння - формування в учнів творчого потенціалу, прагнення до самостійної пізнавальної діяльності, вміння ставити й вирішувати нові проблеми. Кожна дитина повинна «знайти себе» в новій українській школі. Тут все менше місця недовірі, безініціативності. Кожна дитина повинна брати активну участь у навчальному процесі - повинна відчувати важливим членом спільноти. Кожна дитина має самовиразитися в школі і самореалізуватися в житті, щоб мати можливості для вибору професії в майбутньому.

На Раді Європи були визначені полікультурні, мовленнєві, інформаційні, політичні та соціальні компетенції як основні в XXI столітті. Самостійне здобування знань, систематизація їх, можливість орієнтуватися в інформаційному просторі, бачити проблему і приймати рішення відбувається саме через метод проекту. Проектна діяльність формує всі необхідні життєві компетенції, мотивує до навчання.

Чи необхідно застосовувати метод проєктів в початковій школі?

Ідея включення проєктної діяльності в освітній процес була запропонована американським педагогом і філософом Джоном Дьюї більше століття тому.

Вперше у вітчизняній педагогіці актуальність цієї проблеми вивчав А. С. Макаренко, який в результаті своєї новаторської педагогічної діяльності дійшов висновку про проєктування особистості як суб'єкта педагогічної праці. Таку думку не раз висловлював В. Сухомлинський, багатогранну педагогічну спадщину якого проймає ідея проєктування людини. Г. Ващенко, досліджуючи метод проєктів, зазначав, що треба лише вдало дібрати ті проблеми, що їх мусить вирішити дитина. Вони повинні: відповідати її силам та інтересам, мати власну внутрішню цінність - бути міцно пов'язаними з потребами життя.

Як зазначає М. Рубінштейн, найважливіше у методі проєктів - визначити реальну «природну» проблему. Потрібно формувати вміння застосовувати набуті знання на практиці.

Мої учні часто створюють цікаві книжечки, ігри, подарунки для знайомих та рідних. Темі мініпроєктів до яких долучились другокласники й третьокласники ліцею№15:

«Найкращі свята нашої родини».

«Наш будинок. Наш двір».

«Що говорить пан Етикет».

«Мій режим».

«Звідки прийшов до нас чай?»

«Мій улюблений фрукт яблуко».

«Моє улюблене місце відпочинку».

«Мій квітник».

«Мої домашні вихованці».

«Світло й тінь».

«Натуральні числа в житті людини ».

«Наша творчість в математиці».

«Улюблені пісні моєї матусі» .

«Подорож містами й селами України» ...

Проектне навчання (project-based learning) дедалі частіше застосовується і в початковій школі, бо його ефективність і актуальність у викладанні та навчанні очевидні.

Під час роботи над проектом у багатьох учнів підвищується мотивація до навчання, зміцнюється рівень особистих досягнень.

Також ця форма роботи допомагає реалізувати частково програму початкової профорієнтації учнів. І мій власний досвід підтверджує, що навіть пасивні до сприйняття, сором'язливі учні змінюють своє ставлення до власної діяльності під час уроків. Пропонують власні ідеї, спостерігають, досліджують, добирають необхідну інформацію, впевнено висловлюються на запропоновану тему.

- Саме у молодшому шкільному віці закладається низка ціннісних установок, особистісних якостей і ставлень. Якщо ця обставина не враховується, якщо цей вік розглядається як малозначущий, „прохідний” для методу проектів, то порушується наступність між етапами розвитку навчально-пізнавальної діяльності учнів і значній частині школярів не вдається згодом досягти бажаних результатів у проектній діяльності.

Перед нами постала задача – формувати людину, яка хоче і вміє самостійно вчитися, яка вміє сприймати інформацію, осмислювати, аналізувати, добирати необхідну інформацію, творити.

Отже, роль учителя полягає вже не в тому, щоб надати інформацію, а в умінні бути організатором її засвоєння, гідом у світі знань.

Формування особистості і її розвиток здійснюються в процесі навчання, якщо виконуються важливі умови:

- Створення позитивного настрою до навчання.

- Відчуття позитивної атмосфери у колективі для здійснення спільної мети.
- Можливість висловлювати свою думку і сприймати думку товаришів.
- Учитель – це друг, радник, старший товариш.

Своє завдання вчителя вбачаю в тому, щоб сформувати в учнів вміння самостійно вчитися, самостійно здобувати знання і пізнавати навколишній світ. В цьому і полягає суть методу проєктів.

Проєкт як метод формування знань і навичок в навчальній діяльності.

Дотримуюсь **правил**, що стимулюють учнівську мотивацію

- Частіше змінюю форми роботи школярів.
- Показую, яка роль навчання в житті кожного з нас.
- Дотримуюсь принципу: «Навчання має викликати емоції».
- Спонукаю школярів до всебічної рефлексії.
- Допмагаю учням відчутти себе експертами.
- Пов'язую створення навчальних проєктів з інтересами та вподобаннями дітей (гри, хобі, спорту тощо).
- Вважаю, проєкт не повинен втомлювати молодших школярів.
- Виконувана робота має бути пов'язана із реальним життям, розвивати ключові компетентності.
- Проєкт має бути логічним, показувати зв'язок із вивченим матеріалом, навчанням узагалі та реальним життям.
- Результат проєктної діяльності має бути конкретним.

- Доводжу до учнів думку, що помилки – це нормально, але за умови проведення корекційної роботи та глибокої рефлексії.
- Постійно здійснюю зворотній зв'язок (спільний пошук тем, постійна комунікація, рефлексія).
- Виконую роль наставника та координатора роботи школярів, а не цензора чи виконавця.

Метод проєктів - це технологія навчання і виховання, за якої учні набувають знань і навичок у процесі виконання практичних завдань.

Користь методу проєктів для початкового навчання складно переоцінити. Це, передусім, пов'язано з тим, що метод проєктів будується на засадах гуманістичної та дитиноцентричної педагогіки, де у центрі навчального процесу перебуває дитина з її особливостями, інтересами, потребами.

Основні напрями ефективного використання проєктної технології в сучасній школі		
Проєкт як метод навчання на уроці.	Проєктні технології дистанційного навчання.	Формування дослідницьких навичок у позаурочній роботі.

Одним з головних завдань вчителя початкових класів є формування ключових компетентностей учнів. Застосування компетентнісного підходу в навчанні молодших школярів передбачає якісні зміни форм, методів, способів навчальної взаємодії в урочній та позаурочній діяльності.

У методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України «Про викладання навчальних предметів у початковій школі загальноосвітніх навчальних закладів України було записано: «Потужним потенціалом для забезпечення єдності навчального і виховного процесів володіють такі організаційні форми навчання як **навчальний проєкт**, колективна творча справа».

Створення проєктів молодшими школярами сприяє всебічному розвитку дитини, її вихованню і навчанню.

Вміння, що набувають діти під час роботи над проєктом:

Рефлексивні вміння

уміння осмислювати завдання, для якого бракує знань, відповідати на питання: «Чого потрібно навчитися для виконання завдання?»

Пошукові (дослідницькі) уміння

висувати гіпотези, знаходити способи перевірки, самостійно знаходити відсутню інформацію.

**Розвиток
умінь і навичок
експериментування.**

Комунікативні вміння

вступити в діалог, ставити питання, висловлювати свою точку зору, брати інтерв'ю.

Презентаційні вміння й навички

навички монологічного мовлення, артистичні вміння, використання різних засобів наочності під час виступу.

Робота над проектом – це можливість виконати самостійно чи в групі щось цікаве та корисне, максимально використовуючи свій хист .

Проектна діяльність дозволяє молодшим школярам по-новому оцінити свої можливості, допомагає знайти відповідь на запитання: «Навіщо мені це потрібно?».

Це діяльність, що дає змогу і вимагає виявити себе, випробувати свої сили, докласти свої знання, принести користь і показати результат. З моєї точки зору, проектування – це природний органічний метод пошуку джерел інформації, її засвоєння й використання набутих знань на практиці.

Адже тільки у процесі чіткої організації проектної діяльності можна створити *довідник,*

газету,

стіннівку,

альбом,

леп-бук,

фотоколаж,

казку,

сценарій свята,

збірку,

інформаційний бюлетень,

різнозноманітний дидактичний матеріал та ін.

Робота в проекті захоплює дітей, спонукає до спілкування, творчості, мотивує до навчання.

Етапи роботи над проектом на уроці та в позаурочній діяльності

Організація

Планування

Реалізація

Підсумок

Цікава дітям тема

За методикою І.Д.Тарасової «Проект» - це п'ять «П»:

- проблема ,
- Планування,
- пошук інформації,
- продукт – презентація, порт фоліо (тека, в якій зібрані усі робочі матеріали, у тому числі чернетки, щоденники, плани, звіти).

ПЛАН ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТУ ПІД ЧАС РАНКОВИХ ЗУСТРІЧЕЙ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Навіщо?

Вибираємо
проблему для
вирішення.

Для чого?

Чому? Кому
потрібна
інформація.

З ким?

Форми роботи
індивідуальна,
колективна.

Коли?

Термін

Де? Місце,
де здійснюються
етапи проекту.

На першому етапі, який передбачає організацію роботи над проектом, визначаю його вид, обираю тему, формулюю дидактичну мету.

У початковій школі можна користуватися загальноприйнятою класифікацією проектів, розробленою Є. Полат. Вони розрізняються за:

- домінувальною діяльністю (дослідницько-пошукові, творчі, рольові (ігрові), прикладні, ознайомлювально-інформаційні);
- предметно змістовою галуззю (монопредметні, міжпредметні, надпредметні (позапредметні));
- характером контактів (серед дітей однієї вікової групи, серед дітей різновікової групи, у співавторстві з батьками);
- кількістю учасників (індивідуальні, парні, групові);
- тривалістю (короткочасні, середньої тривалості, довгострокові).

Визначившись з видом проекту, добираю відповідну тему.

Теми колективних проектів, які здійснюються в моєму класі, можна назвати такі:

- Облаштуємо алеї шкільного парку.
 - Наш шкільний двір (завдання дозволяють практично ознайомитися з вимірюванням периметра, обчисленням площі). Прикладом є проєкт четверокласників «КАЗКОВА АЛЕЯ».
 - Задачник з математики.
 - Збірник прикладів (для своєї маленької сестрички чи братика);
 - Юні творці поезії, поети рідного краю.
 - Вигадування, озвучування, малювання ілюстрацій до мультфільмів на задану тематику.
- Прикладом посібника – власного довідника є **інтерактивний зошит кожного учня**, що заповнюється протягом навчального року схемами, прикладами, малюнковою інформацією з мови, математики тощо).

Реалізація проєктної технології навчання передбачає визначення дидактичної мети, яка включає освітній, виховний та розвивальний аспекти.

Освітній аспект спрямовується на підвищення мотивації учнів для отримання нових знань; формування вміння висувати, аргументувати та захищати свої ідеї; ознайомлення з різними способами роботи з інформацією.

Розвивальний аспект сприяє розвитку дослідницьких і творчих здібностей молодших школярів, критичного мислення, комунікативних умінь та навичок аналізу й рефлексії.

Виховний аспект впливає на формування загальнолюдських цінностей та почуття відповідальності, самодисципліни, самоорганізації. Крім того, він має виховне значення, оскільки збагачує особистий досвід учнів та формує власний погляд на події.

На другому етапі здійснюється планування проєкту, ознайомлення учнів з темою; обдумування напрямів розв'язання проблеми; утворення груп

для виконання проєкту визначення критеріїв оцінювання та можливих форм презентації результатів.

Етап планування проєкту творчого виду «Турнір кмітливих» може проводитися за допомогою таких питань:

-Що ви знаєте про турніри? Хто в них приймає участь?

-Які завдання цікавими будуть кмітливим?

Для виконання проєкту учнів варто розподіляти на творчі групи за бажанням або пропозицією вчителя. Після цього учнів можна ознайомити з критеріями оцінювання. Визначення критеріїв проводиться, ураховуючи, що провідною метою проєктної технології є самоствердження учня, зміцнення або підвищення його соціального статусу, сприйняття та визначення його суб'єктивного досвіду. Серед *критеріїв* можна назвати такі:

активність усіх учасників проєкту;

колективний характер прийнятих рішень;

характер спілкування та взаємодопомоги;

глибина розкриття проблеми;

використання інформації з різних галузей знань;

естетичне оформлення результату;

практична значущість продукту;

вміння презентувати проєкт.

На третьому етапі передбачається діяльність щодо реалізації проєкту, а саме:

- складання учнями плану роботи над проєктом;

- визначення способів збору джерел інформації;

- розподіл обов'язків між учасниками проєкту;
- самостійна робота учнів над проєктом;
- обговорення плану захисту проєкту (презентації).

Найбільшій увазі під час проєктної діяльності слід надавати *етапу збору та обробці інформації*. Це, як правило, в молодших школярів викликає найбільші труднощі, оскільки досвід роботи з різними інформаційними джерелами недостатній. Тому процесом пошуку інформації управляє вчитель.

Завершальний етап проєктної діяльності - презентація проєкту, де учні здійснюють самооцінку своєї роботи. Під час захисту проєкту доцільним є відповісти на такі питання:

- Чому ви почали розробляти цей проєкт?
- Чи відповідає обрана вами ідея висунутим вимогам?
- Якими є коментарі сторонніх людей і тих, хто буде використовувати ваш проєкт?
- Як покращити проєкт або якими є напрями для подальшої роботи?

Далі необхідно оцінити процес проєктування. Для цього слід практикувати задавати учням такі питання, які можуть бути спрощені залежно від ситуації:

- Чи правильно ви сформулювали задачу?
- Чи відповідало ваше дослідження обраній меті?
- Чи різноманітними були ідеї? Чи врахували вони місцеві умови?
- Чи обґрунтували ви своє рішення при виборі однієї ідеї?

- Чи збігається результат ідеї з тим проєктом, який ви збиралися виконувати?
- Чи достатньо повним було відпрацювання ідеї, що ви обрали?
- Наскільки добре ви спланували і використали час?
- Чи передбачає реалізація проєкту вирішення економічних проблем?
- Що можна було зробити інакше, якби ви знову почали розробляти цей проєкт?

Завершується захист проєктів, як правило, у формі виставки тих виробів, які виготовили учні. На цьому етапі можна запропонувати підготувати короткий виступ з розповіддю про свій проєкт. План виступу школяра включає відповіді на такі питання:

- Чому ти почав розробляти цей проєкт? Для кого він призначений?
- Чи була проведена попередня робота, інтерв'ювання потенціальних користувачів? Якщо так, то що було виявлено?
- Яка основна ідея твого проєкту? Які ще ідеї в тебе були? Чому ти їх відкинув?
- Якими вимогами до проєкту ти керувався? Чи відповідає їм обрана ідея?
- Які використовувалися матеріали? Чи достатньо в тебе для цього знань та вмінь, чи потрібно було чогось учитися? Скільки часу тобі знадобилося? Яке обладнання ти використав? Хто тобі допомагав? (Коротка характеристика процесу виконання проєкту).
- За якими етапами виконувався проєкт? У чому вони полягали? (Коротка характеристика виробничих етапів)
- Які коментарі ти отримав щодо виготовленого виробу від користувачів або сторонніх людей?

- Як покращити проєкт? Які напрями для подальшої роботи?

Після захисту проєкту виготовлені вироби діти можуть подарувати членам родин учнів або передати до дитячого садка. Важливо, щоб вони відчували задоволення від того, що виготовлені ними предмети потрібні людям і приносять їм радість.

Дуже важливе питання - *оцінювання виконаних проєктів*, яке має передбачати стимулюючий характер. Школярі, які досягли особливих результатів у виконанні проєкту, відзначаються вчителем. Неправильно перетворювати презентацію на змагання проєктів з присудженням місць. Краще виділити кілька номінацій і зробити так, щоб кожен проєкт "переміг". Наприклад, вони можуть мати такі назви:

"Пізнавальний проєкт",

"Корисний проєкт" ,

"Пам'ятний проєкт",

"Яскравий проєкт",

"Оригінальний проєкт",

"Дружній проєкт" та ін.

Окрім особистих призів, учитель разом з батьками може підготувати спільний приз для всього класу за успішне завершення проєктів. Це похід до театру (на виставку, в музей), на екскурсію з метою вивчення місцевого господарства та визначних пам'яток рідного краю. Спостереження за діяльністю учнів під час роботи над творчим проєктом дає змогу вчителю про вміння кожного учня використовувати свої здібності.

**Правила успішного впровадження проєктної діяльності
на уроках і в позаурочній діяльності.**

Команди не змагаються

Кожен повинен отримувати відчуття впевненості в собі

Усі члени команди мають отримувати задоволення від спільного виконання проєкту

Усі члени команди рівні

Усі мають виявляти активність і робити свій внесок у загальну справу

Відповідальність за кінцевий результат несуть усі члени команди, які виконують проєктне завдання

Важливі переміщені членів команди на різні позиції для отримання результатів

Проектна діяльність в умовах дистанційного навчання

- дозволяє зацікавити дітей, активізувати їхню креативність;
- мотивує до активної роботи;
- сприяє формуванню знань із нових тем, мотивує шукати способи вирішення задач.

- Демонструє школярам реальні можливості використання звичного інструментарію (наприклад, підручників та інтернету) для навчання та втілення у життя своїх ідей.

Як можна вирішити ці проблеми чи спростити їх?

Я намагаюсь не перевантажувати дітей проєктною роботою (тут в нагоді стане мініпроєкт, що запланований заздалегідь. Звертаюсь до інтересів та хобі дітей (частіше залучати до проєктної роботи соціальні мережі, популярні додатки, відео тощо).

В класі є журнал на платформі «Нові знання», класна кімната в GOOGLKLASSi – «Веселики», де діти створюють короткі фото та відео звіти до цікавих їм тем «Осінь в гості завітала», «Перші квіти», «Мій улюбленець», «Інтерв'ю з мамою», «Майстерклас дідуся» та ін. В нагоді стають платформи PADLET, ClassDojo, Comic Strip Creator, вебквести у «Всеосвіті».

Додаток.

Паспорт проєкту «Казкова алея» проводиться під час вивчення теми «Обчислення площі».

1.	Тема проєкту	Створення макету облаштування алеї шкільного парку.
2.	Мета проєкту	Спонукаючи виявляти ініціативу та відповідальність у плануванні роботи, усвідомлювати необхідність планування;

		набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в різних матеріалах; вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій; застосування знань «Обчислення площі».
3.	Тип проєкту	За видом діяльності: творчий. За змістом: математичний. За кількістю учнів: груповий. Відповідальні: Пилаєв Артем, Коваль Артем За тривалістю виконання: короткостроковий.
4.	Термін роботи над проєктом	1 тиждень
5.	Учасники проєкту	Учні 3 – В класу НВК-академічний ліцей №15 м. Кам'янського
6.	Форма захисту проєкту	Презентація ідеї перед батьками, вчителями, учнями.
7.	Кінцевий результат	Мультимедійна презентація, макет творчого проєкту
8.	Керівник проєкту	Вчитель початкових класів Тетяна Ралло

Занотувати свої спостереження вчитель може до **карти спостережень**. Дані спостережень важливі для аналізу діяльності учня на етапах проєкту.

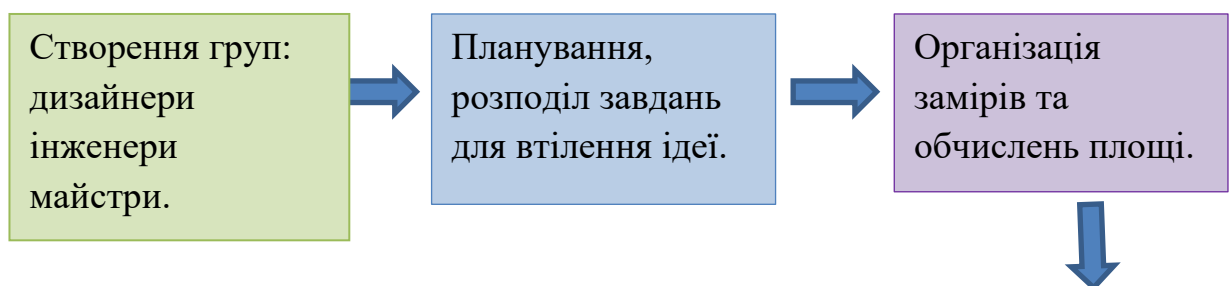
Діяльність учнів на підготовчому етапі			
ПІБ учня	Доповнює тему проєкту	Бере участь в обговоренні	
		способів реалізації	плану дій
		Проявляє особисті інтереси	Бажає дізнатись нове
		Пропонує оригінальні ідеї	Здійснює самоаналіз
		Доводить свою думку під час	Пропонує бачення

1									
2									

ПІБ учня	Творча робота над проектом							
	розуміє проблему	бере участь в ухваленні завдань	пропонує доповнення до плану	бере участь у пошуку нової інформації	відтворює набуті знання на практиці	бере участь у репрезентації продукту діяльності проекту	бере участь у реалізації задуму	оцінює себе

Кожен з етапів проекту позначається на карті проекту. Створення карти доречно в електронному виляді. Діти відчують задоволення, коли самі створюють карту: малюють, вирізають, складають. Кожна карта є унікальною, як і сам проект.

Карта проекту «Казкова алея».

Вибір матеріалів для виконання доріжки.

Проектування художніх об'єктів та виготовлення їх макетів.

Створення макету «Казкова алея».

Створення презентації в Power Point.

Презентація проєкту «Казкова алея» - зона відпочинку школярів.

Організація діяльності.

Проект короткотривалий. На час роботи над проектом учасники отримують знак:

ДИЗАЙНЕР ПРОЄКТУ «Казкова алея».

МАЙСТЕР ПРОЄКТУ «Казкова алея».

ІНЖЕНЕР ПРОЄКТУ «Казкова алея».

Під час уроків ми обговорюємо різні види мистецтва. Тепер ми знаємо, що архітектура - вид мистецтва, який створює простір.

Інтер'єр – художньо оформлений простір будинку.-Дизайн – це проектування, створення об'єктів і середовища зручного для користування.

На уроках образотворчого мистецтва і трудового навчання ми створювали різні казкові образи, фантазували, розглядали картини відомих художників

і обговорювали, як вони красиво поєднують кольори, створюють композиції.

Планування.

-А ще нам подобаються уроки в «зеленому» класі. Давайте облаштуємо шкільне подвір'я.

«Казкова» алея в шкільному парку була б чудовим місцем для відпочинку, ігор, занять.

Алея - це дерева, кущі, квіти. Їх досить в нашому подвір'ї. Влітку дають мереживну тінь, восени – затишний килим, весною – місце для спостережень.

Доріжка. Добре, якщо вона буде такою. (слайд 1)

Для садових доріжок наша промисловість готує різні матеріали. Вибираємо міцні, красиві, недорогі.

Якщо застосувати пластикові кришечки, буде ось так. (Слайд 2)

Реалізація.

Кришечки сортуємо за кольором. Готуємо до укладки.

Обчислюємо площу майбутньої алеї. Ми вміємо це робити. В 4 класі ми вивчили формулу і багато разів застосовували її на уроках математики під час розв'язування задач.

Ми виміряли довжину і ширину алеї.

Довжина майданчика 9 м, його ширина 9 метри, площа 81 кв м

Довжина алейки 19м 50 см, ширина 3м, площа 58 кв м 5 кв дм

Загальна площа 58 кв м 5 кв дм + 81 кв м = 139 кв м 5 кв дм

Слайд 4.

Обчислюємо кількість матеріалу.

Ми порахували. На 1 кв м - 900 кришечок.

900 кришечок x 139 кв м 5 кв дм = 125 100 кришечок (з округленням)

Можна оголосити акцію для школярів і їх родин «Пробки на переробку».

Додаємо витрату суміші ...25кгцементу і 75 кг піску на 1 кв м.

$125 \cdot 100 \text{ кв м} \cdot 25\text{кг} = 3 \cdot 25 \cdot 100\text{кг}$ цементу

75кг цементу $\cdot 25 \cdot 100\text{кв м} = 18 \cdot 765 \cdot 000\text{кг}$ цементу або $18 \cdot 765\text{т}$ цементу...

А ще відро, лопата, рулетка.

Можна звернутись за допомогою до дорослих.

Після реконструкції алея біля школи буде мати такий вигляд.(макет)

Слайд *Нехай тут будуть вказівники до інших казкових країн.*

Слайд Казкові оселі.

Слайд *Казкові герої.*

Якщо розмістити столики для шахів та лавочки, буде чудове місце для дозвілля – «Казкова алея».

Підсумок.

В нашій ліцеї затишно. Є місце для навчання і відпочинку.

Обговорення результатів проєкту у колі.

Чи задоволені результатом?

Що сподобалось найбільше?

Чому новому навчились?

Паспорт проєкту «Світло й тінь» . 2-В клас.

1.	Тема проєкту	Дослідження учнями властивостей світла.
2.	Мета проєкту	- сприяти дослідженню «світлопроникних та світлонепроникних тіл»; - розрізнати прозорі та непрозорі об'єкти;

		<ul style="list-style-type: none"> - сприяти опануванню прийомів практичної взаємодії з навколишніми предметами; - розвивати спостережливість, увагу, пам'ять; - спонукати вивчати природні явища; - виявляти ініціативу та відповідальність у плануванні роботи, усвідомлювати необхідність планування; - набуття досвіду доводити дослідження до висновку; - вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій.
3.	Тип проекту	<p>За видом діяльності: дослідницький, творчий, За змістом: міжпредметний За кількістю учнів: колективний. За тривалістю виконання: середньостроковий.</p>
4.	Термін роботи над проектом	<p>Проведений під час змішаного навчання. Жовтень-листопад 2019-2020 н. р.</p>
5.	Учасники проекту	<p>Учні 2 – В класу НВК-академічний ліцей №15 м. Кам'янського</p>
6.	Форма захисту проекту	<p>Презентація ідеї перед батьками, вчителями, учнями.</p>
7.	Кінцевий результат	<p>Мультимедійна презентація, Відеозвіти учасників , театр тіней(інсценування казки «Троє поросят»).</p>
8.	Керівник проекту	<p>Вчитель початкових класів Тетяна Ралло</p>

КАРТА ПРОЄКТУ «Світло й тінь»

Планування проєкту
Створення груп дослідників
Анкета «Що я знаю про неживу природу?»

↓

Урок ЯДС «Темний світ»

Хочемо зрозуміти,

- як воно поширюється,
- які перешкоди можуть зупинити його
- які перешкоди воно спроможне подолати.

↓

Чи може промінь світла освітити предмет з усіх боків?

Як світло поширюється?

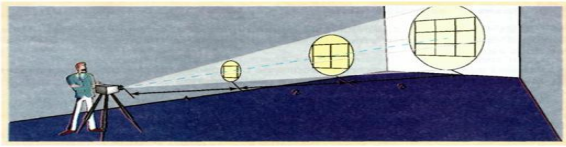
Дослідження 1

Які перешкоди воно спроможне подолати?

Які перешкоди можуть зупинити світло?

Що таке тінь?
І чому вона може змінювати форму?

↓

Дослідження 2

Чому тінь може змінювати форму?

↓

Дослідження 3

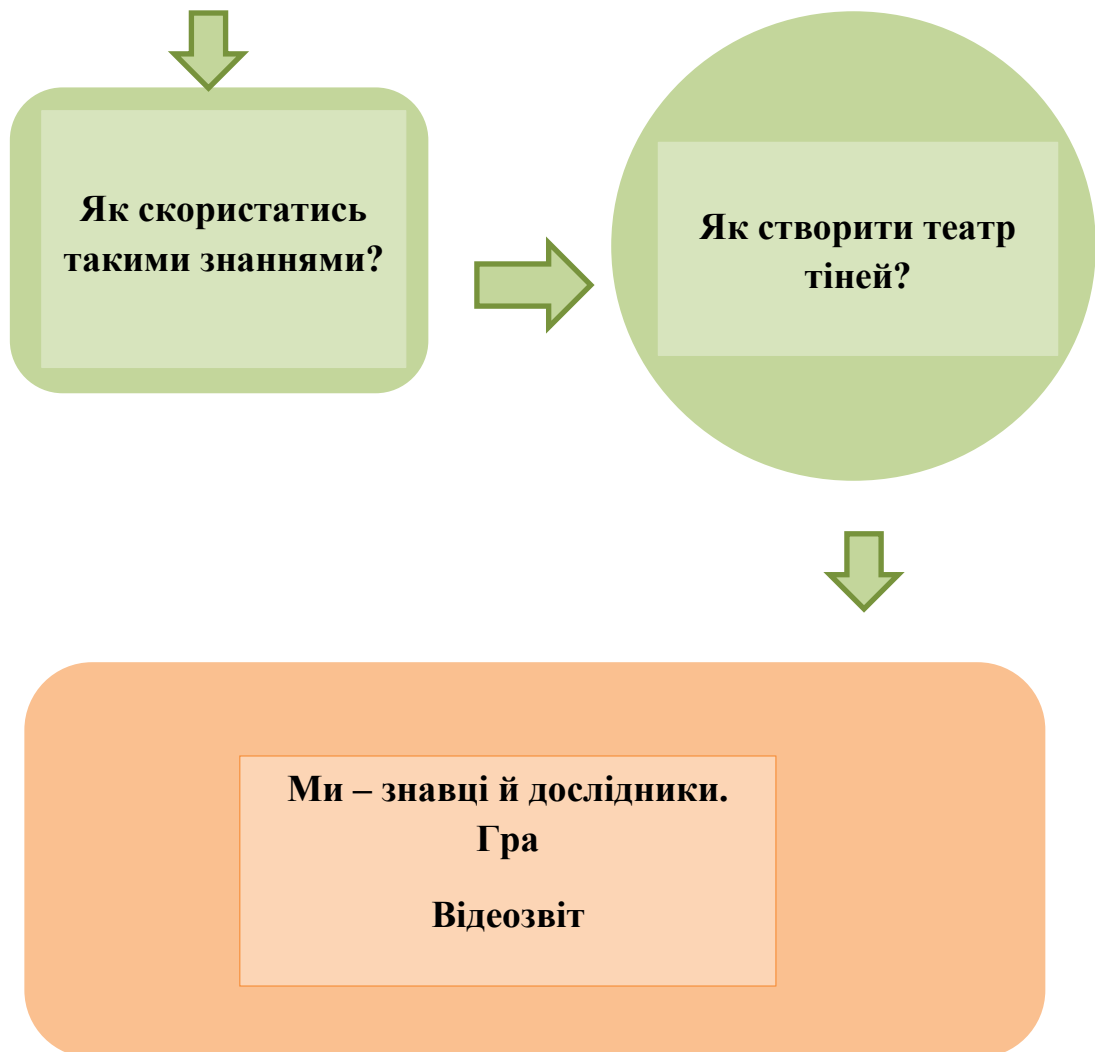
Чи може промінь світла освітити предмет з усіх боків?

↓

Дослідження 4

Як утворюються тіні?

Початок запровадження проєкту.

Анкета для другокласників «Нежива природа»

1.Виберіть правильну відповідь.

До неживої природи належать:

- а) підручник, будинок, одяг;
- б) зорі, вода, місяць;
- в) рослини, гриби, людина;
- г) мікроби, тварини.

2. Підкресли назви предметів неживої природи.

Каміння, людина, підручник, повітря зорі, вода, Земля, Сонце, сніг, лід, комп'ютер, вовк.

3. Продовж речення.

Жива природа – це все те,що _____

4. Вибери правильну відповідь.

До живої природи належать:

- а) Сонце , Місяць, вода, зорі;
- б) автомобіль, комп'ютер;
- в) рослини, гриби, тварини;
- г) каміння глина, пісок.

5. Продовж речення.

Глобус-це

- а) це модель Землі;
- б) це прилад, яким вимірюють відстань між Землею і Місяцем; в) це іграшка, якою граються діти в школі;
- г) це прилад , за допомогою якого вимірюють температуру повітря.

6. Як впливає Сонце на сезонні явища в природі?

- а) воно негативно впливає на сезонні явища;
- б) воно позитивно впливає на сезонні явища;
- в) вплив його залежить від висоти розташування;
- г) воно ніяк не впливає на сезонні явища в природі.

7. Вибери правильну відповідь.

Які зміни в неживій природі свідчать про те, що настала весна?

- а) Сонце піднімається вище, тане сніг, на вулиці стає тепліше;б) Сонце добре нагріває Землю, ідуть теплі дощі;
- в) Сонце опускається, повітря стає холоднішим, ідуть часті дощі;
- г) Сонце низько розташоване над Землею, на вулиці сніг.

(Відеозвіт та презентація проекту «Світло й тінь» додаються.)

Основний етап. Дослідження. Промені світла.

Дослідники 2- В класу Беляєва Злата, Буряк Глеб, Дуднік Софія, Кільчинський Міша, Корольков Міша, Крута Злата, , Філімоненко Надя

-У Всесвіті світло рухається найшвидше. У безповітряному просторі воно поширюється з надзвичайною швидкістю: 300 тис кілометрів за секунду!

- Але яким чином промінь світла здійснює свої блискавичні переміщення від Сонця до Землі, від лампочки до предмета?

-Чи може промінь світла освітити предмет з усіх боків?

- Що таке тінь?

-І чому вона може змінювати форму?

- Ми уже знайомились з таємницями світла і хочемо зрозуміти, як воно поширюється, які перешкоди можуть зупинити його і які перешкоди воно спроможне подолати.

■ Як поширюється промінь світла?

▪ Проведу дослід (показ)

Якщо поставити картонки на підставки так, щоб отвори були на одній висоті. А на купку книжок покладу ліхтарик. Його отвір має попадати на отвір першої картонки. Стану з протилежного боку. Моє око навпроти отвору картонки. Через обидва отвори я бачу світло.

Світла не буде видно, якщо зсунути картонки.

Це тому, що світло поширюється по прямій лінії.

▪ Освітимо всю земну кулю.

Якщо спрямувати промінь світла н глобус, повертаємо глобус, бачимо, що увесь час висвітлена тільки та частина глобуса, на яку попадає світло. Як не повернути глобус, його зворотний бік завжди залишається в тіні.

Це тому, що промені поширюються по прямій лінії: вони не можуть обігнути предмет і висвітлити зворотний бік. Тому Сонце по черзі висвітлює тільки той бік Землі, що зараз повернутий до його променів. У цей час інший бік Землі перебуває в тіні.

▪ Як утворюються тіні?

Чи можна зупинити світло?

Якщо поставити фігурку між стіною і джерелом світла і наближати її до світла, то до стіни, побачу, що чим ближче фігурка до ліхтаря, тим меншою буде її тінь на стіні.

Це тому, що промені від ліхтаря розходяться, як віяло. Тому, якщо предмет розташований близько до ліхтаря, він утворює більшу тінь.

- Чи чули ви про СОНЯЧНИЙ годинник?

Він виглядає ось так. ... Його використовували в давнину для визначення часу.

Якщо кожну годину позначати тінню, що падає на коло і позначати час, який відповідає цій тінню, вийде СОНЯЧНИЙ годинник. Тінь, що падає на палички, щоразу перебуває в іншому місці.

Це тому, що положення тіні змінюється зі зміною положення Сонця.

Паспорт проєкту «Осінь в нашому краї». 3-В клас. 2020-2021 н. р.

1.	Об'єкт пізнання:	Ознаки, прикмети , творчість.
2.	Мета проєкту	<ul style="list-style-type: none"> • розширювати знання учнів; характерні ознаки осені; • формувати екологічні знання, уміння самостійно збирати необхідну інформацію, аналізувати її; • дослідити традиції святкування осінніх народних свят в Україні; • ознайомитися з творами українських письменників, та дібрати вірші,загадки, прислів'я,народною творчістю; • формувати вміння складати власні творчі роботи • розвивати дослідницькі та творчі здібності учнів; • формувати в учнів уміння працювати з довідковою літературою, вибирати головне, використовувати засоби інтернету, розвивати зв'язне мовлення учнів; • об'єднати школярів класу в групи за інтересами; • розвивати спостережливість, увагу, пам'ять; • спонукати вивчати природні явища; • розвивати творчі здібності, естетичні смаки, фантазію, уяву, зосередженість, уміння спостерігати, зв'язне мовлення учнів; • прищеплювати дітям любов до природи, бережливе ставлення до неї.

3.	Тип проєкту	За видом діяльності: дослідницький, творчий За змістом: інтегрований («Я досліджую світ», літературне читання, українська мова, образотворче мистецтво) За кількістю учнів: груповий. За тривалістю виконання: середньостроковий.
4.	Термін роботи над проєктом	Проведений під час дистанційного навчання. 2020-2021 н. р.
5.	Учасники проєкту	Учні 3 – В класу НВК-академічний ліцей №15 м. Кам'янського
6.	Форма захисту проєкту	Презентація ідеї перед батьками, вчителями, учнями. Театралізована вистава–гра для першокласників за народними традиціями.
7.	Очікувані результати.	Учні навчаться збирати та аналізувати інформацію, планувати свій час, розширять свої знання про пору року осінь, про зміни в живій та неживій природі, дослідять народні прикмети, ознайомляться із народними традиціями, святами, та прислів'ями, пов'язаними з осінню, зацікавляться проєктною діяльністю.
8.	Кінцевий результат	мультимедійна презентація
9.	Керівник проєкту	Вчитель початкових класів Тетяна Ралло

КАРТА ПРОЄКТУ

Підготовка до
проєкту. План.
Завдання.
Вікторина
«Осінні явища
природи»

«Всезнайки»
Створення стіннівки
«Календар осінніх свят»

Прогулянка спостереження
до осіннього парку

*Квест для
«Дослідників»*
Досліджуємо народні
прикмети, прислів'я,
приказки, ігри

«Творці» -досліджують, як
зображували осінь поети,
художники.
Театралізована гра
«Солом'яний
капелюшок»

Виставка поробок із
природного матеріалу,
дитячих малюнків і творів
про осінь

V етап проєкту.

Театралізована гра (за мотивами народної творчості)

«Солом`яний капелюшок»

Мета: повторити знайомі дітям народні прикмети осені, спонукати до гри, використовуючи загадки, скоромовки, лічилки, пісні, казки вивчені під час уроків української мови, літературного читання.

Матеріали: капелюх, вікна, дах, стрічки для гри, запис музики для ігор.

Ведучі і виконавці – третьокласники, глядачі та учасники – першокласники.

Сцена залу «Осінь в лісі». Біля «дерев» - капелюх.

Виходять ведучі.

Цю казку розповіла баба дідові, а дід сусідові, сусід - кумі на толоці, кума - вороні й сороці. Сорока жити не могла, доки всім не рознесла. Від неї я знаю і вам розповідаю.

Кажу вам, діти, казку.
Приніс зайчик дров в`язку,
Поколов їх дрібненько,
зварив кашу хутенько.
Каша була солоденька
Моя казочка коротенька.
Гарна моя казочка?

Бара-бара, дири-дири!
Звірі в школу не ходили,
то ж нічого і не знали,
навіть воду вухом брали.
Та й у хату доносили.
Тісто для лапші місили.

На вухах танцювали –
всіх навколо звеселяли!

Це ми пожартували. Слухайте і дивіться інсценівку за мотивами української народної казки " Солом`яний капелюх".

Жили-були дід та баба. Пішов дід якось через ліс, і чи то задумався, чи то за гілку зачепився, а, може, вітер пожартував. Та загубив дід капелюха.

І так пролежав він 100 років поки не знайшли його лісові звірі.

Ось біжить **Мишка** (стрибає на скакалочці).

-Ой, скільки дітлахів! Доброго дня вам, любі друзі! Давайте скоріше знайомитися. Всі мене звать Мишка і я понад усе на світі люблю грати і мандрувати.

Які ви всі гарненькі та усміхнені і, мабуть, дуже любите, як я грати?

Чи може книжки читати?

А може співати і танцювати?

А може вередувати?

Що це ви: хто "так" хто "ні"?

А-ну, повторюйте за мною рухи,

Та відповідайте дружно мені. |

В школу любите ходити? Так? (ідуть на мікці)

Чобітками тупотіти? Так? (тупотять ногами¹)

Із м'ячем в дворі скакати? Так? (стрибають)

Бабу снігову скатати? Так? (кругові рухь)

На санчатах покататись? Так? (долоніразом, рух вперед згори)

А мультяшки подивитись? Так? (руки підбріддя)

А з дівчатами побитись? Так? (бокс)

Після цього помиритись? Так?

Ну тоді ви гарні діти? Так? (знак ВО!)

Сумно вам без гри сидіти? Так?

Ви готові вже до гри?

Мишка підбігла з одного краю - нахилилась, понюхала. З іншого боку, сплеснула в долоні.

- Ось будиночок маленький,
капелюшок чепурненький.

На дорозі лежить.

В капелюшку буду жить!

Хто, хто в капелюшку живе, хто, хто в солом'яному живе?

(Оглядається, дивується.)

- Я тут буду жити!

Ящірка-прудконіжка.

-Хто, хто тут є

хто, хто в капелюшку живе?

- Я Мишка-шкряботушка. А ти хто?

- Я - Ящірка-Прудконіжка.

-Що ти вмієш робити?

- Скоромовку говорити.

(Мишка і Ящірка один до одного чи один перед одним змагаються скоромовками).

Бабрались в брудній баюрі

два бобри брунатно-бурі.

- Правда , брате-бобре, добре.

Дууууже добре, брате-бобре.

Сидів горобець на сосні, -

Заснув - і упав уві сні.

Якби не упав уві сні

Сидів би він ще на сосні.

Дзижчить над житом жвавий жук,

бо жовтий він вдягнув кожух.

В чаплі чорні черевички.

Чапля чапа до водички

. Ховрашки хотіли хліба,

Ховрашки давали рибу.

Ховрашки халви хотіли.

та просити не уміли.

(Разом)

Всіх скоромовок

не перескоромовиш ,

не перевискоромовиш.

- Іди, будемо разом жити. (Беруться за руки, заходять.)

- От їх уже двоє.

Біжать по стежині **Зайчики**.

Прибігли до капелюшка.

- Хто, хто тут є ?

хто, хто в капелюшку живе?

- Я Мишка-шкряботушка

- Я Ящірка-Прудконіжка.

А ви хто?

-Мивухастенькі зайчики.

Ми Зайчики- побігайчики. Пустіть нас.

- А що ви вмієте робити?

- Ми вміємо

міняти шубку на зиму,

гризти кору, прудко бігати

Гра" У річку, гоп".

Дві шеренги стоять одна проти одної на відстані 1,5-2м .

Ведучий дає команду:

- У річку гоп!(Усі скачуть вперед.)

-На берег гоп!(Усі стрибають назад).

Коли ведучий повторює "У річку гоп! Всі стоять на місці. Хто стрибнув, вибуває з гри.

Гра триває доти, поки з шеренги не вийде останній гравець.

(Звірі забирають зайчиків.)

- Давайте будемо разом жити. (Граються, плескають у долоні).

В капелюшку вчотирьох.

- От їх уже ... четверо!

Коли це спішить по стежині **Лис** і бурчить:

" В мене хвіст, немов, той віник.

Ну й роботу має

Всі слідочки, всі стежини

хвіст той замітає.

- Хто, хто тут є ?

хто, хто в капелюшку живе?

- Я Мишка-шкряботушка

- Я Ящірка-Прудконіжка

-Мивухастенькі зайчики. Ми Зайчики- побігайчики.

- А ти хто?

- Я Хитрий Лис.

- А що ти вмієш робити?

- Я вмію танцювати (підстрибує), співати.

- А я можу "Гопачка" затанцювати.

(Танець "Андрійко").

- В капелюсі вже нас п'ять.

Будемжить і поживать.

Де не візьмись **Вовк**. Та й собі до капелюшка. Питає.

- Хто, хто тут є?

Хто, хто в капелюшку живе?

- Я Вовчик-братик.

Йшов лісом і чую- звірі зібрались в ліску.

Думаю, що їм робити в днину таку?

Заблукали вони?

А піду но я туди.

Чи візьмете ви до себе жити?

_ Що ти вмієш робити?

-У-у-у. Люблю ігри водити.

- Ми з тобою.

Лічилка. Вибираємо ведучого.

-Котилася торба

З великого горба,

У торбі: хліб-паляниця,

Ведмідь і лисиця.

Ведмідь гарчить,

Лисиця пищить,

Торба тріщить.

Трісь, трісь, трісь,

Тікай у ліс.

Гра "Зоря- зоряниця"

Діти стають у коло, руки тримають за спиною. Ведучий -Зоря ходить позаду зі стрічкою і говорить.

-Зоря -зоряниця

Красна дівця

Полям ходила,

ключі загубила.

Ключі золоті,

Стрічки голубі.

По воду пішла,

Ключі знайшла.

Кладе в руку одного учасника стрічку і біжить, щоб стати на вільне місце , учасник із стрічкою намагається догнати ведучого. Якщо догнав, ведучий стає в середину кола.

Гра проходить 3-4 рази.

- От їх уже шестеро.

- Хто б почув, чи хто побачив

в капелюсі ушістьох

в тісноті, та не в обіді

Дуже дружно живемо

- Коли це тріщать кущі, падають гілки . Вилазить ...

Ведмідь - набрід. Та й собі до капелюшка.

- Не лякайтеся, дівчатка,

Прошу вас до себе в ліс.

(До капелюха)

Тут, напевне живуть звірята:

Заєць, Ящірка, Мишка, Лис.

Говоріть зі мною сміло.

Я ваш друг - старий Ведмідь.

- Я - Ведмідь- набрід. Хочу з вами жити.

- Куди ми тебе пустимо, коли і так тісно.?

- Та якось будемо.

У народі кажуть: "в тісноті, та не в обіді!"

-Ну тоді пограй з нами.

(Гра "Ой, Василю, товаришу!")

Лічилка

- Їхала карета.

Дзвоном дзвонить.

Вийшла пані,

Лічить коні.

А Іван копитан,

Чим ти коні копитав?

-Сріблом-золотом

дзень-брязь,

вийди князь.

Граємо три- чотири рази . Тричі вибираємо Василя.

Три групи (щоб всі приймали участь і видніше було завдання для глядачів).

"Дівчинка підходить до колодязя , бере відро, спускає вниз, заглядає в глибину, піднімає відро з водою, ставить, бере відро і несе важке відро."

" Баскетболіст веде м`яч до корзини."

"Художник малює картину, любиться"...

Аж тут знявся вітер, Підняв капелюха. Звірі розбіглися.
Злякалися звірі, що ніде їм жити. Що робити?

Вовк: - Ось так дідів капелюх всіх нас подружив.

А що, як ми на цьому хорошому місці збудемо дім. (Протягує руки. Звірі до неї - свої.)

- Ми згодні!

Збудували вони дім і стали жити поживати та добро по світу розносити.

Нумо, нумо ,дітвора

Біжіть швидше до двора

Починати гру пора.

Любі хлопчики й дівчата,

годі вам байдикувати.

Йдіть-но, будемо ми грати.

*

Оду-ду, оду-ду,

знаю я цікаву гру!

Гей біжіть усі сюди!

Пристаємо до гри!

*

Гра " Ширше коло" чи "Струмочок"

Висновок. Переваги проєктного навчання:

- традиційна аудиторія перетворюється у відкритий навчальний простір, в якому учні рухаються у власному темпі;
- у процесі виконання проєкту виникає потреба в самонавчанні та самовдосконаленні;
- навчання на основі запам'ятовування та повторення переходить до інтеграції, відкриття та презентації набутих знань;
- учні мають можливість проходити всі етапи “виробництва”: від ідеї, створення моделі майбутнього продукту до його реалізації;
- надає вчителям можливість вибудувати позитивну історію стосунків з учням за нових умов;
- підібрати учням ролі, підкресливши їхні індивідуальність і природні таланти.

Отже, проєктна технологія відкриває великі можливості, спрямована на духовне й професійне становлення особистості дитини через організацію активних способів дій. У ході проєктної діяльності в учнів формується критична оцінка отриманої інформації, розвивається креативне мислення, без якого неможливе створення чогось нового. Метод проєктів дозволяє наблизити навчальний процес до потреб дітей, навчальний матеріал адаптувати до реальних життєвих ситуацій, а головне – робить навчання молодших школярів цікавим і змістовним, а процес набуття знань простим і доступним.

Список використаних джерел

1. Освітні технології: Навч.-метод. посібник. Пехота О.М., Кіктенко А.З., Любарська О.М. К: А.С.К. 2001. 256 с.
2. Башинська Т. Проектувальна діяльність – основа взаємодії вчителя на учнів. Башинська Т. *Початкова школа*. 2003. № 6. С. 15-17.
3. Бех І.Д. Молодший школяр як особистість. Навчання і виховання учнів 4 класів. Методичний посібник для вчителів. / Упор. О. Я. Савченко. К.: Академ. Видав. 2005. С. 18.
4. Презентації. Спосіб доступу URL: <http://irinaaclass12.dp.ua/sample-page/презентації-2/>(дата звернення 02.12.2021 р.)
5. Мірошник С. І. Теоретичні основи навчальної проектної діяльності учнів. Спосіб доступу URL:
6. https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2383(дата звернення 02.12.2021 р.)
7. Проектная деятельность младших школьников Спосіб доступу URL: <https://paidagogos.com/proektnaya-deyatelnost-mladshih-shkolnikov.html>(дата звернення 02.12.2021 р.)
8. Проекти в початковій школі Спосіб доступу URL: <https://vseosvita.ua/library/proekti-v-pocatkovij-skoli-228153.html>(дата звернення 02.12.2021 р.)
9. Проектна технологія. Початкові класи Спосіб доступу URL: <https://sites.google.com/site/skilnijekspres/dla-vciteliv/proektna-tehnologia-pocatkovij-klassi> (дата звернення 02.12.2021 р.)
10. Проектне навчання. Коротко про головне. Спосіб доступу URL: <https://nus.org.ua/view/proektne-navchannya-korotko-pro-golovne/> (дата звернення 02.12.2021 р.)
11. Проектна діяльність. Спосіб доступу URL: https://base.kristti.com.ua/wp-content/uploads/2017/09/Proektna_diyalnist.pdf(дата звернення 02.12.2021 р.)
12. Методологія Спосіб доступу URL:
13. <https://nuschool.com.ua/lessons/mathematics/methodology/10.html>(дата звернення 02.12.2021 р.)